



Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School te Heusden-Zolder

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	14241
	Instelling	Vrije Lagere School
directeur		Ludo VAN ENDE
adres		Brugstraat 16 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER
telefoon		011-42.59.42
fax		011-45.47.09
e-mail		vlsdebrug@scarlet.be
website/URL		vlsdebrug.be
	Bestuur van de instelling	964908 - Schoolcom. Basisscholen Heusden-Zolder te HEUSDEN-ZOLDER
adres		Pastorijstraat 1 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER
	Scholengemeenschap	119867 - Heusden-Zolder te HEUSDEN-ZOLDER
adres		Kluisstraat 15 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER
	CLB	114876 - Vrij CLB Midden - Limburg te HOUTHALEN-HELCHTEREN
adres		Saviostraat 39_1° - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	27/02/2012, 28/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	28/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	12/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Erik Kortleven
	Teamleden	Ludo Coenen
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Lager onderwijs: Nederlands	6
3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	7
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	8
4.1 Professionalisering	8
4.2 Begeleiding	9
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	11
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	12
6.1 Wat doet de school goed?	12
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	13
7. ADVIES	14
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Lagere school 'De Brug' uit Heusden-Zolder ondergaat de laatste jaren een veranderende instroom van leerlingen met allemaal dezelfde, maar andere thuistaal dan het Nederlands. Dat noopt de school tot het uitklaren van een visie op, en een daarop afgestemd taalonderwijs. Het zet teamleden aan ook na te denken over de gewenste schoolidentiteit. Die opdracht ziet de school als een primaire taak en ze haalt daarvoor externe expertise in. Hoewel identiteitsbepaling de prioriteit is, betekent het niet dat de school laakt in te zetten op andere voorkeuren. **Wereldoriëntatie**, één van de leergebieden in de focus, krijgt volle aandacht. Het team screent nieuwe leerpakketten en wil uitkomen op een methode die leraren uniform gaan gebruiken en die garantie biedt op continuïteit en de gradatie. Toch mangelt het bij dit vernieuwingstraject wat aan fasering, tussentijdse evaluatie en visiebepaling wat weegt op de doelgerichtheid en de doeltreffendheid. Ondanks dat weet de school te overtuigen dat ze voor dat leergebied in voldoende mate de eindtermen bereikt, wat ze aantoonde via de eigen toetsen en de bewaking van het huidige aanbod.

Voor **Nederlands**, het tweede leergebied in de focus, kan de school veel krachtiger aantonen dat de leerlingen de eindtermen bereiken. Ze valt daarvoor terug op de eigen en de methodegebonden toetsen, de tests uit het leerlingvolgsysteem en de uitslagen van de centrale koepeleigen toetsen. Daar scoort de school om en bij het gemiddelde van de Vlaamse referentiegroep wat bewijst dat ze resultaten boekt. Toch merken de leraren op dat veel leerlingen worstelen met taligheid, een matige woordenschat bezitten en vooral bij spreken minder sterk uit de verf komen. Vanuit haar verleden, als school met expertise in onderwijsvoorrang en gelijke onderwijskansen, focust ze dan ook op taalvaardigheidsonderwijs. Een aantal werkvormen en leeractiviteiten die de afgelopen jaren effectief bleken, zitten verankerd in de dagelijkse activiteiten en bieden aan leerlingen veel communicatieve kansen. Vooral de verschuiving van een leerstofcentrale naar een leerlinggecentreerde onderwijsaanpak versterkt de kansen voor taalvaardigheidsonderwijs. Toch fluctueren en verschuiven talige accenten doorheen de klassen en blijkt een meer technisch-cognitieve benadering in de bovenbouw. Daar zet de school dan sterk in op spelling, een deelgebied binnen Nederlands, dat veel onderwijstijd opsloort. Leraren gaan in mindere mate compenserend om met dat domein waardoor de tijdbesteding voor andere talige deelgebieden mogelijk te sterk is verkaveld.

Naast een veranderende leerlingeninstroom, wijzigde de afgelopen jaren ook de teamsamenstelling. Meerdere leraren uit andere scholen van hetzelfde schoolbestuur vervoegden het oorspronkelijke team. Daartoe zet de school in op **deskundigheidsbevordering** die enerzijds steunt op het structureel paralleloverleg en anderzijds het aanboren van interne en externe professionaliteit. Langzaam groeien teamleden naar elkaar toe, maar er blijkt nog wat verscheidenheid in visie over prioriteiten en onderwijsleeropvattingen. Dat is niet zo voor de **leerbegeleiding**. Daar heerst een gelijke doelgerichtheid in denken en handelen en vervullen alle leraren de rol van eerstelijnszorgverstreker. Voor zorg kan de school dan ook terugblikken op heel wat expertise, opgedaan tijdens het voorrang- en gelijke kansenbeleid. De beste elementen uit die projecten werden vertaald in structurele maatregelen en procedures die het onderwijsleergebeuren en de zorgaandacht sturen. Daarmee bevestigt de school ook haar aandacht voor het **bewaken van de kwaliteit**. Die uit zich ook in de analyse van onderwijsopbrengsten, in enquêtes om de tevredenheid van ouders na te gaan of de primaire aandacht die de school besteedt om de eigen identiteit uit te klaren en in een **visie** te vertalen. Toch kan de kwaliteitsbewaking nog winnen aan kracht door de eigen grenzen goed in te schatten, degelijke en transparante innovatietrajecten uit te werken en zo nodig externe professionaliteit binnen te halen.

Om die pedagogisch-didactische opdracht goed te klaren, kan de school bogen op een hard werkend team dat goed wordt aangestuurd door een participatief **leiderschap** dat

kijktlijnen definieert, die bespreekbaar maakt en waar nodig stuurt en opvolgt. Dat geeft de inspectie de zekerheid dat deze school de nodige inspanningen levert om haar maatschappelijke opdracht te vervullen waardoor deze doorlichting resulteert in een **gunstig advies**.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Lager onderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school krijgt een toenemende instroom van kinderen met allemaal dezelfde, andere thuistaal dan het Nederlands. Dat noopt tot het uitklaren van een visie op, en een daarop afgestemd taalonderwijs en zet teamleden aan ook na te denken over de gewenste schoolidentiteit.
- Op basis van de centrale eindtoetsen van de eigen onderwijskoepel toont de school aan dat haar leerlingen voor dictee, lezen, luisteren en taalbeschouwing in de buurt van de Vlaamse referentiegroep scoren. De leraren screenen ook geregeld afgebakende spreek- en luistervaardigheden waardoor ze zicht krijgen op verworven vaardigheden en leerwinst.

- De leerpakketten sturen het aanbod dat volgens de teamleden strookt met wat de eindtermen en de leerplandoelen voorschrijven. De pakketten onderbouwen ook een planmatige aanpak en helpen de doorgaande lijn bewaken.
- De school voorziet voor elke groep vijf tot zes lestijden Nederlands in de weekplanning. De vele spellingschriften die de leerlingen in de meeste klassen gebruiken, duiden op het belang dat de school hecht aan dat domein. Vooral in de hoogste graad gaat een derde van de onderwijstijd voor Nederlands naar spelling. Dat weerspiegelt zich ook op de rapporten. Teamleden vallen nauwelijks terug op structureel ingebodde compenserende maatregelen voor spellingzwakke leerlingen en zetten hoofdzakelijk in op het foutloos schrijven. Hoewel een aantal leraren goede voorbeelden kan geven van schrijfplezier, blijkt creatief schrijven in sommige groepen toch minder gestructureerd aandacht te krijgen.
- Spreken en luisteren zitten goed verankerd in het gebruikte leerpakket, zo menen de leraren. Ze zeggen dat die vaardigheden ook geregeld in andere leergebieden aan bod komen. Die horizontale samenhang is zeker in het eerste leerjaar erg sterk. Daar zijn de leerpakketten voor wereldoriëntatie en muzische vorming nauw gerelateerd aan Nederlands.
- Alle teamleden zijn ervan overtuigd dat het coöperatief leren in multiculturele groepen (CLIM) veel spreek- en luisterkansen biedt en leerlingen helpt bij het overwinnen van hun spreekangst. Vlot en correct spreken blijft echter moeilijk voor veel leerlingen. Ze beschikken niet altijd over een rijke woordenschat. Om dat lexicon te verrijken, gebruiken de leraren zelf rijke taal, plannen ze structurele vertel- en voorleesmomenten, gebruiken ze prenten, verhaal- en vertelplaten en benutten ze informatie en communicatie technologie (ICT).
- Om de taalvaardigheid van de leerlingen te bevorderen en de taalgevoeligheid voor Nederlands aan te scherpen, bedt de school een aantal initiatieven in haar werking in. Zo zijn er onder meer:
 - CLIM.
 - De speelkoffers waarbij leerlingen uit hogere klassen uitleg geven aan taalzwakken.
 - Het jaarthema dat geregeld uitnodigt om te spreken.
 - De verplichting om Nederlands te spreken op school, ook tijdens de pauzemomenten.
 - De samenwerking met het schoolopbouwwerk om leerlingen buiten de schooluren Nederlandstalige ervaringen te laten opdoen.
- Minder duidelijk is het hoe de leraren omgaan met schooltaal, die intentioneel afbakenen en gebruiken doorheen hun dagelijkse onderwijskundige handelen.
- Lezen en leesplezier krijgen een invulling via frequente bibliotheekbezoeken en –acties, de gedichtendag, de Voorlees- en de Jeugdboekenweek. In de meeste klassen kunnen leerlingen beschikken over een uitgebreid en geactualiseerd boekenaanbod. Verschillende leesvormen verhogen volgens de teamleden ook de leesvaardigheid en versterken de functionaliteit van het leesonderricht.

3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school stelt vast dat – meer dan vroeger – heel wat kinderen instromen met een beperkte kennis van de wereld. Dat noopt tot het uitklaren van een visie op en een daarop afgestemd wereldoriëntatie-onderwijs, maar is nog niet aan de orde. Mede doordat ook heel wat leraren vrij nieuw zijn in de school en de doorgaande lijn onder druk staat, kiest de instelling ervoor om een innovatietraject voor wereldoriëntatie te starten.
- De school vindt wereldoriëntatie (WO) belangrijk en plant hiervoor per groep vier tot vijf lestijden per week. Via toetsen gaan de leraren na wat de opbrengst van hun

wereldoriënterend onderwijs is. De meeste leerlingen slagen erin om de nodige kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven. Of de toetsen voldoende valide en betrouwbaar zijn, is minder zeker aangezien ze dan weer uitsluitend naar vaardigheden peilen, dan weer reproductieve kennis bevragen. Het is niet duidelijk hoe de leraren transferabele kennis meten.

- De teamleden experimenteren met verschillende leerpakketten die het aanbod voor wereldoriënterend onderwijs helpen stofferen. Het uiteindelijke doel is om op middellange termijn een uniform pakket te gebruiken. De eindtermen en de leerplannen en hun uitgangspunten zijn in dit traject nauwelijks een instrument om de noodzakelijke visievorming te onderbouwen wat leidt tot verscheidenheid in denken. Evenmin is er klaarheid over welke accenten de school wil leggen om tegemoet te komen aan de beperkte kennis van de wereld dat veel kinderen kenmerkt.
- Niet overal onderbouwen doelgerichte wereldgeoriënteerde doelen het aanbod. Meer dan eens zijn doelen eerder gericht op Nederlands of andere leergebieden.
- Meerdere teamleden zeggen aandacht te hebben voor een evenwichtig aanbod waarbij alle domeinen aan bod komen. Sommigen turven hun aanbod met als bedoeling na te gaan of de verschillende bestaansdimensies, zoals voorgeschreven door de leerplannen van de koepel, aan bod komen. Anderzijds verwijst het leerlingenrapport naar een eerder gedateerde en vakgerichte aanpak. Teamleden zeggen dat de rapporten aan vernieuwing toe zijn.
- Binnen de graden zijn er vooral informele afspraken over het aanbod. Daardoor wordt de gradatie in zekere mate gewaarborgd, overlap vermeden en bepaalde cursorische opbouw voor tijd- en ruimteaspecten gegarandeerd.
- De school toont aan dat ze aandacht besteedt aan milieu-, gezondheids-, en verkeerseducatie. Vooral het project Milieu op school is sterk geworteld in de hele organisatie die naar een derde logo streeft.
- De klasaankleding voor wereldoriëntatie is divers en in min of meerdere mate ondersteunend bij het onderwijskundige handelen. Soms zijn er mooie presentatiehoeken met thema-attributen en -boeken, dan weer bieden de klaswanden nauwelijks een uitdaging om aan te knopen bij het lopende thema, de actualiteit of relaties te leggen tussen de WO-domeinen en met andere leergebieden.
- Om de kennis van de wereld van de leerlingen zo optimaal mogelijk te verrijken, plannen de meeste leraren geregeld leeruitstappen. Ook halen zij experts in de klas en wenden ze ICT aan. Hoewel sommige leraren duidelijk aandacht hebben voor de actualiteit is die op schoolniveau geen hefboom om functioneel wereldoriënterend onderwijs te organiseren.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

- Naast een veranderende leerlingeninstroom, wijzigde de afgelopen jaren ook de teamsamenstelling. Meerdere leraren uit andere scholen van hetzelfde schoolbestuur vervoegden het oorspronkelijke team.
- De vernieuwingsbereidheid van het team is groot. De veranderende leerlingeninstroom noopt tot bijsturing van het pedagogisch-didactische handelen. Voorbeelden van **doeltreffende** veranderingen zijn onder andere een meer leerlingcentrale onderwijsstijl, de toepassing van coöperatief leren in multiculturele groepen en het hoekenwerk.
- De school heeft een nascholingsplan dat teamleden veel ruimte geeft voor individuele keuzes. De school verwacht dat leraren hun collega's informeren over de opgedane knowhow.
- Een echte behoeftepeiling naar de nascholingsnoden van de teamleden is er niet. Daarom kan de school ook niet bogen op een langjarig en onderbouwd nascholingstraject wat kan wegen op de **doelgerichtheid**. Teamgerichte nascholingen relateren meestal aan de schoolprioriteiten en zijn ondersteunend voor de onderwijsopdracht.
- In de school is heel wat eigen expertise aanwezig. Die wordt aangewend in het zorgteam, in de werkgroepen en tijdens overlegmomenten. De teamleden zijn van mening dat ze veel leren van elkaar.
- Soms haalt de school externe expertise in, dan weer niet. Voor sommige prioriteiten blijkt dat wel nodig om de doeltreffendheid te versterken. Zo voor het vernieuwingstraject van wereldoriëntatie waar de school zeer op zichzelf is gekeerd.
- De beste elementen uit die projecten werden vertaald in structurele maatregelen en procedures die het onderwijsleergebeuren en de zorgaandacht sturen. Daarmee bevestigt de school ook haar aandacht voor het bewaken van de kwaliteit.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school deelt een campus met een kleuterschool en het secundair onderwijs. Door de gezamenlijke lerarenkamer zijn sommige pauzemomenten gemeenschappelijk voor de kleuter- en de lagere school. Tussen beide niveaus lopen afspraken over onder meer de introductie van het gebruik van begrippen en pictogrammen. Om het elementaire leesproces beter te ondersteunen, geeft de hoogste kleutergroep begripsinvulling aan de basiswoorden van de gebruikte leesmethode in het eerste leerjaar.
- De lagere school wordt geconfronteerd met een instroom van taalzwakke leerlingen in het eerste leerjaar wat weegt op de zorgwerking. De teamleden hebben over het algemeen veel vertrouwen in de mogelijkheden van de leerlingen en zetten zich daar ten volle voor in.
- In haar zorgvisie stelt de school dat zij onderwijs op maat wil aanbieden. Daartoe vertaalde ze de visie in een zorgcontinuüm dat voor vijf zorgniveaus de concrete procedures en structuren beschrijft. De school puurt acht extra lestijden uit het reguliere lestijdenpakket om zorg te verstrekken.

- Het belangrijkste resultaat van de jarenlange inzet op zorg is wel dat alle teamleden zorgsterker zijn geworden in hun taak van eerstelijnszorgverstrekker.
- Binnen de zorgwerking gaan heel wat inspanningen om het pedagogische en didactische handelen van leerkrachten uit te breiden. De klasleraar staat voor de eerstelijnszorg waarbij hij vooral inzet op het creëren van een krachtige leeromgeving en de organisatie van extra zorg voor leerlingen met specifieke zorgvragen. Daartoe is differentiatie het uitgangspunt. Die vertaalt zich onder meer in:
 - Hoeken – of contractwerk op maat.
 - De organisatie van miniklasjes.
 - Het aanbod van geïndividualiseerde taken.
 - Tutor- en partnerwerk of coöperatief werken in groep.
 Teamleden geven voorbeelden die aantonen dat die aanpak opbrengsten genereert.
- Doorheen de jaren bestendigde de school de beste acties uit het beleid voor gelijke onderwijskansen (GOK) en onderwijsvoorrang (OV). Die genereerden belangrijke leerwinst, zo zeggen de teamleden. Onder meer het tutorlezen, de interactieve werkvormen en de cijfertraining zijn structurele maatregelen die zijn opgenomen in het actuele zorgbeleid.
- Voor diepere en bijzondere zorg zet de school in op geïndividualiseerd onderwijs. Op een multidisciplinair overleg formuleert de school hulpvragen en plant ze de wijze van aanpak. Die krijgt zijn beslag in een handelingsplan waarbij zowel de klasleraren als leden van het zorgteam en zo nodig externe participanten zijn betrokken.
- De school heeft de reflex om bij ernstige leeruitval te zoeken naar compenserende of dispenserende maatregelen. Indien nodig moedigt ze de ouders aan om voor hun kind schoolexterne aanpak te zoeken via logopedie, kinesithérapie of andere begeleidingsvormen.
- De school staat open voor geïntegreerd onderwijs. In de respectieve groep tracht de leraar ook doorheen de week in te spelen op de bijzondere aanpak voor die leerling.
- Om zicht te krijgen op een aantal vorderingen van leerlingen hanteren leraren een leerlingvolgsysteem met genormeerde toetsen voor domeinen van Nederlands en wiskunde. Vooral de leden van het zorgteam zijn van mening dat de tests, de toetsen en de leerlingendata van langsom meer een instrument worden om onderwijs op maat te realiseren. Zo bespreekt de zorgcoördinator de analyses met de klasleraren en vormt die ontleding de aanzet om gedifferentieerd te werken binnen het hoeken- of contractwerk of andere werkvormen.
- Omdat de school het belangrijk vindt een positief school- en klasklimaat te creëren, screenen leraren ook het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties. Zo brengen zij aspecten van de sociaal-emotionele beeldvorming in kaart. Het team zet dan ook stevig in op sociale vaardigheden en begeleidt waar nodig leerlingen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Naast de genormeerde toetsen in het leerlingvolgsysteem geeft het leerlingendossier heel wat informatie over de leef- en leermomente van de leerlingen. Informatie uit de kleuterafdeling, neerslag van multidisciplinair overleg, vaststellingen uit overleg met ouders en met andere externen vervolledigen het dossier. De school ambieert om al die gegevens te digitaliseren wat sommige leraren al doen. Zij zijn van mening dat dit dossier bijdraagt om betere zorgvragen te stellen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school beschikt over een participatief en gedragen **leiderschap** dat **doeltreffend** blijkt. Er is een klein kernteam dat het beleid uitstippelt. Daarin lanceert de schoolleider ideeën of maakt ze bespreekbaar, toetst de vernieuwingsbereidheid van teamleden af en verwacht een eerste terugkoppeling.
- Samen met de directeur stuurt het zorgteam een aantal innovaties aan en volgt het de uitvoering ervan op. Aanzetten tot vernieuwingsinitiatieven komen ook wel eens uit de werkgroepen of via gevolgde navorming. Door **ondersteuning** in de groepen krijgen de leden van het zorgteam een goed beeld van de inbedding van vernieuwingen in de schoolwerking. De directeur doet ook klasbezoeken, stimuleert leraren daarbij in hun onderwijspraktijk en voert functioneringsgesprekken.
- Verder zijn er werkgroepen die zich naast organisatorische elementen ook buigen over pedagogisch-didactische aspecten van de schoolwerking. Afgelopen jaren was onder meer 'leren leren' een onderwerp dat werd aangevat en grondig uitgewerkt. Sporen van die aanpak zitten stevig verankerd in de klas- en schoolwerking.
- Teamleden vinden elkaar geregeld in het wekelijks paralleloverleg dat als **efficiënt** wordt ervaren. Op de maandelijkse teamvergaderingen bespreken de leraren naast organisatorische ook onderwijsinhoudelijke onderwerpen. Leraren zijn van mening dat die vergaderingen hun pedagogisch-didactische inzichten aanscherpen en de onderwijspraktijk ondersteunen.
- De school expliciteert in een aantal documenten haar **visie** op onderwijs. Ze boogt onder meer op een duidelijk uitgetekende zorgvisie. Een aantal concretisering zoals de keuze van leerpakketten, de talige omgang met de leerlingen of de keuze om een MOS-school te zijn, zitten niet altijd vervat in een geëxpliciteerde zienswijze, maar uiten zich wel duidelijk in het schoolse bezigzijn.
- De wijzigende leerlingeninstroom dwingt de school om te herbronnen. Ze zet daarom primair in op die uitdaging en laat zich begeleiden door externen in haar zoektocht om de schoolidentiteit uit te klaren. Uit een omvangrijke bevraging blijkt alvast dat de teamleden heel wat gemeenschappelijke elementen nastreven wat wijst op een vrij grote gezamenlijke doelgerichtheid.
- **Beslissingen** krijgen vorm via debat en discussie en worden hoofdzakelijk in consensus genomen.
- De school is bezorgd om haar **kwaliteit** en neemt initiatieven om daar zicht op te krijgen. Ze neemt deel aan centrale toetsen, analyseert die en trekt besluiten. Dat doet ze ook voor haar GOK-beleid. Recentelijk organiseerde ze een tevredenheidsenquête bij de ouders. Die uiten zich overwegend positief over de schoolwerking.
- De school volgt de leerlingenresultaten in het vervolgonderwijs op. Die zijn meer dan behoorlijk bij het volgen van de juiste studieadviezen, zo meent het team.
- De school heeft door het beleid voor gelijke onderwijskansen een traditie om haar kwaliteit te bewaken, bij te sturen en te borgen. Door de jaren heen verankerde de school de goede elementen uit dat beleid in haar reguliere schoolwerking.
- Sommige leraren zijn onderwijsinhoudelijk sterk innoverend en dragen die innerlijke kracht uit. Heel wat teamleden vinden dat de onderwijspraktijk door de jaren heen evolueerde van een eerder leerstofgerichte naar een leerlingcentrale aanpak. Dat blijkt uit de toepassing van een aantal didactische werkvormen en de organisatie van de leeractiviteiten.
- De school wil haar wereldoriënterend onderwijs op een nieuwe leest schoeien en wendt daartoe de interne expertise aan. Het vernieuwingstraject is voor de teamleden niet helemaal duidelijk, noch in fasering, noch naar tussentijdse evaluatie. Dat weegt op de **doelgerichtheid** en de **doeltreffendheid**.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school vertaalt haar taalvaardigheidsdoelen in efficiënte en effectieve interactieve werkvormen die leerlingen veel communicatieve kansen geven.
- Er zijn heel wat inspanningen die inspelen op leesvaardigheid en leescultuur met als doel het leesplezier te verhogen.
- De school vindt wereldoriëntatie belangrijk. Ze investeert een aanzienlijk aantal lestijden in dat leergebied met als bedoeling de kennis van de wereld van de leerlingen te verruimen en te verbreden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het didactische handelen is sterk geëvolueerd van een leerstofcentrale naar een leerlinggecentreerde aanpak wat positief ingrijpt op het welbevinden en de leermotivatie van de leerlingen.
- De school boogt vanuit het voorrang- en het gelijke-onderwijskansenbeleid op een jarenlange traditie van zorg. De huidige zorgwerking is stevig verankerd in structuren en procedures waarbij de klasleraar de eerstelijnszorgverstreker is.
- De vernieuwingsbereidheid van het team is groot en het leren van elkaar sterk. De school weet het goede uit het verleden te borgen en vast te leggen in didactische werkvormen en leeractiviteiten.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De inspanningen die de school doet om in te spelen op de kind- en de schoolbetrokkenheid van de ouders is een voorbeeld van goede praktijk.
- Voor deze school is het uiterst belangrijk om een antwoord te kunnen bieden op de populatie die zich aandient. Ze loopt een sterk traject wat betreft de visieontwikkeling rond de eigen identiteit van de school en haalt daarvoor ook externe expertise in.
- De teamleden verdienen appreciatie voor hun dagelijkse inzet. De context en de wijzigende inputkenmerken zijn niet vanzelfsprekend en nopen de school tot almaar toenemende flexibiliteit en vastberadenheid om kwaliteitsonderwijs te verstrekken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De beperkte taligheid van kinderen is een constante. De school kan nog meer inzetten op het verrijken van de taalschat en de algemene taalvaardigheid van de leerlingen door haar onderricht nog meer taakmotiverend en functioneel te maken.
- Blijkbaar fluctueren of verschuiven accenten doorheen de klassen van sterke aandacht voor communicatief taalonderricht naar een meer technisch-cognitieve benadering. De school dient aandacht te besteden aan het uitklaren van een eenduidige visie op Nederlands en een gelijkgerichte vertaling daarvan op de klasvloer.
- Binnen het vernieuwingsproces van wereldoriëntatie houdt de school nauwelijks rekening met de uitgangspunten en de visie van de eindtermen en de leerplannen. Er leven bij de teamleden ook diverse accenten en verschillende visies op het gewenste WO-onderwijs.
- Leraren meten vooral reproductieve kennis en vaardigheden. Hoe ze transferabele kennis meten is niet duidelijk. De school dient na te denken over de validiteit en de betrouwbaarheid van de evaluatievormen voor wereldoriëntatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De teamleden zien de fasering van de WO-vernieuwing niet eenduidig. Het is niet denkbeeldig dat ze in de loop van het traject botsen op hun eigen interne deskundigheid. Mogelijk kan de school overwegen om externe expertise aan te trekken.

Wat betreft het algemeen beleid:

- nihil

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Erik Kortleven

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: